

שיח ושיג בפרשה

" וידעת עם לבבך פי פאָשר ייסר איש את בנו יהוה אלהיך מיסרך: (ח'ה)

וידעת עם לבבך וגו' מזה שראית הנהגת השי"ת במדבר, שביד אחת ייסר אתכם וביד אחת ריפא אתכם, שהרעיב אתכם וגם שלח לכם המן, מזה תשיב אל לבבך, שבשעה שהקב"ה שולח לכם יסורים, לא כדי להתנקם בכם הוא שולחם, אלא לטובתכם, בגלל האהבה שאוהב אתכם. כאשר ייסר איש את בנו, שאין כוונתו להתנקם בו, אלא להחזירו למוטב שילך בדרך טובים, ביד אחת מכהו וביד אחת מרפאו כך ה' אלהיך מיסרך. ביד אחת מכה ביד אחת מרפא, כדרך שנהג עמכם במדבר. ועשה לך הקב"ה כן, כדי שיתעורר לבכם לחזור בתשובה מחטאיכם. כך אמר הקב"ה לישראל, אל תחשבו שאנהג בכם כמו עבדים. שאם אדם רואה עבדו שלא תצא טובה ממנו הוא מבקש למוכרו. לפי שאין אני מביא עליכם יסורים אלא כדי להחזירכם בתשובה. שכך נשבעתי שלא לעזוב אתכם לעולם.

וכך אמרו לנו חז"ל, אם רואה אדם יסורים באים עליו, יפשפש במעשיו, ויראה שמא עשה שום חטא שבגללו הוא ראוי ליסורים כדי שתהיה מידה כנגד מידה על שחטא, וישתדל לחזור בתשובה, כי היסורים ממרקים העונות, וכשם שהמלח ממתק הברש שמוצץ הדם שנבלע בתוך הבשר, כך מוצצים היסורים את רתיחת הדם שהביאה את האדם לידי חטא. וגופו נעשה נקי שלא יבוא לידי חטא. וסימן לדבר, את אשר יאהב ה' יוכיח, שמייסרו ביסורים להדריכו בדרך הישרה. ויש יסורים באים על גופו של אדם, ויש מחמת נכסיו שהקב"ה לוקח ממנו. ויש שבאים הן בגופו והן מחמת נכסיו, שבא לידי חולי וממונו כלה, עד השיעור שגזרו עליו, גם מחלתו כשיעור הגזרה שנגזרה עליו, מתרפא. ויש שבא לידי עניות, יסורים אלו קשים מכולם.

מעשה היה בר חמא שראה סומא אחד שעוסק בתורה. נתן לו הסומא שלום, והשיב לו: "שלום עליך בן חורין". אמר לו הסומא, וכי עבד הייתי שאתה קורא לי בן חורין. אמר לו, בן חורין אתה מן הגיהנם, שתלך ישר לנגן עדן, כיון שסבלת יסורים בעולם הזה, שהיית סומא. ולכן אמרו חכמים שכל שעברו עליו ארבעים יום בלי יסורים נחשב כאילו קיבל שכר של עוה"ב בעולם הזה. וכן אין אדם בעולם הזה בלי יסורים, שכל צער שסובל אדם נחשב כיסורים, ואפילו אם בגדו אין מתאים לגופו, שצר על גופו, נחשב הדבר כיסורים. וכן כל צער קל כמו זה נחשב כיסורים, ומנכים לו מעונותיו, כדי שיירש העולם הבא, כיון שאין יסורים בלי חטא.

לפיכך הקב"ה משגר יסורים לאדם, צריך לקבלם בסבר פנים יפות ויאמר שהם כפרה לעונות, ולא יטיח דברים, ואל יאמר מה חטאתי ששלח בי הקב"ה יסורים, כיון שהקב"ה עושה כן לטובתו למרקו מחטאיו. וכל המקבל יסוריו באהבה והוא שמח ביסורים ומקבל אותם ככפרת עונותיו, מביא גאולה לעולם.

ודעו שיש יסורים שהקב"ה מביא על האדם מבלי שיהיה לו כל חטא, והם נקראים יסורים של אהבה. והדבר מתברר על פי מה שכתבנו לעי"ל שאם רואה אדם יסורים באים עליו, יפשפש במעשיו, ואם רואה שיש בו חטא שהיסורים האלו הם מידה כנגד מידה, יחזור בתשובה. ואם פשפש ולא מצא חטא יתלה חטא זה בביטול תורה שזה חטא גדול. וכשם שאם אדם עוסק בתורה כאילו קיים כל התורה, כך המבטל מן התורה כאילו עבר על כל התורה. וראוי הוא לכל היסורים הבאים עליו. ואם עוסק בתורה יומם ולילה ובכל זאת באים עליו יסורים וכבר פשפש ולא מצא חטא אחר, הרי הם יסורי של אהבה, כדי להכפיל לו שכרו בעולם הבא.

ויש לכם לשאול, כיון שצדיק הוא ולא עשה שום חטא, איזו אהבה היא זו שהקב"ה משלח לו יסורים, כיון שאין לו שום חטא, אדרבה, אם הקב"ה אוהבו למה אינו נותן לו טובה?

אבל עליכם לדעת שמזלו מחייב שיהיו לו יסורים, כמו שמצינו בר' אלעזר בן פדת שהיה עני מרוד. יום אחד הקיז דם, ומצא שום ואכלו ומרוב חולשה היה כמתעלף, ובאו החכמים לבקרו, וראו אולי ישן ובוכה וצוחק, ויצא זיקוק של אש מאפו. כשנתעורר שאלו אותו חכמים למה היה בוכה וצוחק ולמה יצא לו זיקוק אש מאפו. אמר מפני שראיתי השכינה, ואמרת רבש"ע, עד מתי אסבול כל הצער הזה. אמר לי בני, האם נוח לך שאהפוך העולם לתוהו ובוהו ואחזור ואברא אותו, ויתכן שתיוולד בשעת מזל של פרנסה ומנוחה. ופרוש הדברים כיון שמזלך כך, אם אהפוך המערכה ואתן לך פרנסה במנוחת הנפש, תקבל שכרך בעולם הזה. אבל עכשיו שאתה סובל יסורי עניות בעולם הזה, שכרך בעוה"ב יהיה כפול.

ומכאן אנו למדים שאין הקב"ה הופך מזלם של הצדיקים שיהיו שרוים בנחת והפרנסה תהיה להם בשפע, מאהבתם, כדי שיכפול שכרם בעוה"ב. אבל אינו מחדש לו יסורים על שום עון שעשה.

אהבת ישראל

עוד בענין כלה וחמותה / הרב ישראל יעקב לוגאסי

תופעה נוספת מציגה בין פלה וחמותה - שחחמות מעניקה התייחסות וקרוב לבתה יותר מפלתה, וכמו כן אוהבת ומקשרת לנכדיה מצד בתה יותר מנכדיה מצד פלתה - גם את זאת צריך לקחת בהבנה. הפתיחות והקשר של האמא עם הבת הוא יותר עמוק מאשר עם הפלה. אם היחס בין חמותך אליך כמפקד לחיל, הרי שלבת לא משתנה היחס אמא לבת בין קדם החתונה ובין לאחר החתונה. וכי אפשר לדרש מאדם שיאהב משהו אחר, ואפילו חתנו או פלתו, כמו בנו ובתו! אהבת אמא לבת זהו רגש טבעי וחזק, וקשה מאד לתת לו דמיון לזרים יחסית. ואם כן, איך אפשר לדרש מחמות שתתגבר על הרגשות ותייחס לפלה כמו לבת, אחר שהטבע הפנימי אינו כן!

כמו כן, שמצד החמות להיות חכמה ולא להפגין את יחסיה לבתה יותר מפלתה בפני פלתה. אלא בפני פלתה תראה יחס שונה, ולא תפלה את יחסיה לבתה בפני פלתה. וכמו כן, לעולם לא תשפח את בתה בפני פלתה, וכמו כן שלא תשפח פלה אחת בפני פלתה השנייה, שכל אלו דברים המקוממים לקנאה ונתחרות.

נדבר זה מצוי מאד, כשבאה הפלה לחמותה, וחמותה לתמה מספרת לה: פלתי השנייה הדיחה לי פלים ועזרה לי בארגון הבית, ממש כל הכבוד לה, וכדומה. בזה את עוקצת את פלתך הנוכחית על אצלת גדה במסירותה אלני, והיא חוזרת הביתה מפצצת ממש, ואת אפלו לא הרגשת מה עשית.

וכמו כן לא לשפח את הבת או הנכדים מהבת בפני אחת הפלות - דבר הגורם לקנאה ונתחרות, וצריך בזה זהירות רבה.

אמונה

כא. זווגא דקדשא-ברין-הוא-על-ידי נשמות ישראל. (ספר המידות)

עניינים שונים

וּכְתַב רַבִּינוּ חַיִּים פְּלֶאגִי בִּסְפֵרוֹ צְדָקָה לַחַיִּים (אוֹת קֶנֶג), שֶׁהִמְקַבֵּל אוֹרְחִים בְּשִׂמְחָה, כִּד מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַבַּא, שֶׁמְקַבֵּל פָּנֵי שְׂכִינָה. ע"כ.
וּבִגְמֵרָא כְּתוּבָת (קִיא): אִמְרֵי ר' יוֹחָנָן: טוֹב הַמְלַבֵּן שֵׁינִים לְחַבְרֵי יוֹתֵר מִמְשַׁקְהוּ חֵלֶב, שְׁנֵאֵמַר (בְּרֵאשִׁית פֶּרֶק מֵט): "וְלִבָּן שְׁנֵימָן מִחֵלֶב", אֵל תִּקְרִי לְבָן אֵלָּא לְבָן שֵׁינִים. וּמִזֵּה יִלְמַד הָאָדָם, שֶׁאֵם נִתֵּן לְאוֹרַח דְּבַר מוֹעֵט בְּסִבֵּר פְּנִים יְפוֹת, שְׂכָרוֹ גְּדוֹל יוֹתֵר מִמִּי שֶׁנִּתֵּן דְּבַר גְּדוֹל לְלֵא סִבֵּר פְּנִים יְפוֹת.
סֵפֶר מִנְּוֹרֵת הַמַּאֲוֵר (חֶלֶק א נר ג כ"ז), וְהוֹסִיף, שֶׁלֹּא יִסְפֵּר לְפָנֵיהֶם תְּלֹאוֹתָיו, כִּי יִשְׁבֵּר רוּחַם בְּחוֹשְׁבֵם שְׁבִשְׁבִילֵם אוֹמֵר דְּבָרִים אֵלּוּ, וְכִמְעַט שִׁיאֲבֵד שְׂכָרוֹ עֵבֹר זֶה.
כְּתַב בְּסֵפֶר חֲסִידִים (סִימָן נו): לַעֲת הָאוֹכֵל יֵאֵמַר לְאוֹרַח: אֲדוֹנֵי אֲכוֹל בְּשִׂמְחָה וְשִׂתָּה בְּלֵב טוֹב יֵינְךָ אוֹ מִימְךָ, כִּי הַצּוֹר יוֹדֵעַ כִּי בְּרַצוֹן וּנְפֵשׁ חֲפִצָה הֵייתִי נוֹתֵן לְךָ בֶּשֶׁר, בְּחַיֵּי נַפְשִׁי שֶׁאֵין לִי מָה שֶׁאֲתֵן לְךָ.
וּכְתַב רַבִּינוּ בְּחַיֵּי בְּסֵפֶר כִּד הַקְּמַח בְּשֵׁם הַמְדַרְשׁ, עַל הַפְּסוֹק שְׁנֵאֵמַר בְּאַבְרָהָם "וַיֵּטַע אֲשֶׁל", רַבִּי נַחֲמִיָּה אוֹמֵר, אוֹתִיּוֹת 'אֲשֶׁל' הֵן הֵן אוֹתִיּוֹת 'אֲשֶׁל' - הִיא אָדָם נִכְנַס אֲצֵלוֹ, וְאַבְרָהָם אוֹמֵר לוֹ: שֶׁאֵל כֹּל מָה שֶׁאֲתָה רוֹצֵה וְאֵנִי נוֹתֵן לְךָ.
(הֵרֵב אֲבָרָהָם יִשְׂרָאֵל)

משהו לנשמה

"נִצֵּר בְּנֵי מִצְוֹת אֲבִיךָ..." (משלי ו, כ')

מִסְפָּרִים עַל עֶשֶׂר אֶחָד מְלִיוֹנֵר מוֹכֵר בֵּין הַמַּלְכוּת וּבֵין הָעַם הַמְּהַנְהֵגָה הַטוֹבָה וּמִיַּחַס מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִיא לוֹ בֵּן יַחִיד רֶשַׁע מְרוֹשַׁע שֶׁהִיא לוֹ בֵּית מְלוֹן וְהִיא מְאֹסָף אֶת הַחֲבֵרִים שֶׁלוֹ לְאֲכוֹל וּלְשִׁתּוֹת וּלְצַחוֹק עַל מַעֲשֵׂי הוֹלְלוֹת, וְכֹל הַהוֹצָאוֹת עַל חֲשׁוֹנוֹ שֶׁל אָבִיו. וַיְדוּעַ שֶׁהַחֲבֵרִים הֵיוּ אוֹהֲבִים אוֹתוֹ מְרֹוב שְׂסוּחִים כִּסֵּף מִתַּחַת יָדוֹ בְּפוֹלִיטִיקָה שְׁלֵהָ, בְּאוֹפֵן כִּזֶּה הִיא מְבֻזָּה מִמּוֹן שֶׁל אָבִיו עַד שֶׁהַעֲשִׂיר קָץ בְּחַיָּיו, מָה עִשָּׂה? יוֹם אֶחָד הִזְמִין לְבֵיתוֹ אֶת קֶצֶן הָעִיר, וְגַם פְּרַנְסֵי הָעִיר, גַּם נִכְבְּדֵי רַבְּנֵי הָעִיר, גַּם אֶת בְּנוֹ, וְדִיבֵר לְפָנָיו כּוֹלֵם שֶׁהוּא מַחְלֵק אֶת מְמוֹנוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ סָכּוּם גְּדוֹל, וְכִזֶּה מִתְּנָה לְקֶצֶן הָעִיר, סָכּוּם כִּזֶּה וְכִזֶּה לְפְרַנְסֵי הָעִיר שִׁיחַלְקוּ לְאַלְמָנוֹת וּלְיִתוּמִים, וְסָכּוּם כִּזֶּה וְכִזֶּה לְנִכְבְּדֵי רַבְּנֵי הָעִיר שִׁיחַלְקוּ לְיִשִּׁיבוֹת, סָכּוּם כִּזֶּה וְכִזֶּה לְבְנוֹ בְּתַנְאֵי שְׁמֵרְגַע זֶה שִׁיקְבֵּל הַכֶּסֶף יִסְתַּלֵּק מִבֵּיתוֹ וְעוֹד לֹא יִדְרֹךְ עַל מִפְתָּן הַדֶּלֶת שְׁלוֹ, קָם וְהִבִּיא כֹּל הַסְּכּוּמִים וְחֵלֶק לְהֵם, וּבִקֵּשׁ מִקֶּצֶן הָעִיר שִׁיעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה שִׁיכְתוּב פִּתְקָה שֶׁאֲחֵרֵי מוֹתוֹ שֶׁל הַזֶּקֶן כְּעֵבֹר שְׁנָה שְׁלֵמָה, אִזִּי לְמִשְׁטֵרָה יִמְסֵרוּ הַמִּפְתָּחוֹת בֵּיד בְּנוֹ, וְמָה שִׁימְצֵא יִקַּח אוֹתוֹ הַיּוֹם עַד הָעֶרֶב וְלֹא יוֹתֵר. וְחֲתַמְנוּ כּוֹלֵם עַל אוֹתָהּ הַפִּתְקָה וְגַם בְּנוֹ חֲתַם אַחֲרוֹן, לָקַח אֶת חֲלָקוֹ וְצִעַק לְפָנָיו כּוֹלֵם שֶׁהוּא מְצַפֵּץ עַל אָבִיו חֵס וְשִׁלּוּם וְעַל כּוֹלֵם, קָם וְהִלֵּךְ מִכְּבֵר שִׁידְעוּ כּוֹלֵם שְׁבָנוּ הִיא בְּלִיעַל לֹא אִמְרוּ מְאוּמָה. לֹא עֵבֵר זְמַן רַב, הַזֶּקֶן נִפְטָר עֲשׂוֹ לוֹ אֶת הַכְּבוֹד הָאַחֲרוֹן כֹּל הָעִיר וּבְנוֹ לֹא רָצָה לְדַעַת מִשְׁבַּעַת יְמֵי אֲבִלוֹת וְלֹא דָאָג עַל מוֹתוֹ שֶׁל אָבִיו, כִּיּוֹן שֶׁהִיא לוֹ הִרְבָּה כֶּסֶף לִידוֹ וְהִתְחִיל לְבֻזָּה עוֹד יוֹתֵר עַד שֶׁבְּמִשְׁךָ כְּשִׁמוּנָה חֲדָשִׁים כִּלְתָהּ פְּרוּטָה מְכִיסוֹ, כִּיּוֹן שֶׁרָאָה אֶת עֲצָמוֹ בְּצַעַר הָרַעַב הִתְחִיל לְקַחַת בְּהִלּוּאָה כְּגוֹן לוֹה מִהֶקְצֵב סָכּוּם גְּדוֹל, וְכֵן מִהַמְּכּוֹלֵת וְכוּ' עַד שֶׁהִרְגִישׁוּ כּוֹלֵם שֶׁאֵין לוֹ בְּמָה לְשַׁלֵּם תְּבַעוּ אוֹתוֹ לְמִשְׁפָּט, אִסְרוּ אוֹתוֹ וְהִכּוּ אוֹתוֹ מְכּוֹת עַד זוֹב דָּם וְרָאוּ שֶׁאֵין לוֹ מָה לְשַׁלֵּם עֲזָבוּ אוֹתוֹ חֲפֵשִׁי. נִכְנַס אֲצֵל חֲבֵרוֹ הָאֶחָד וּבִיקֵשׁ מִמֶּנּוּ כֶּכֶר לֶחֶם, עָנָה לוֹ יְדִידֵי הִיקָר אֲנִי מְצַטְעֵר מְאוֹד אֲבָל אֵין לִי, וְכֵן הִלֵּךְ אֲצֵל הַשְּׁנִי בִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְלוֹן לִילָה אֶחָד בְּבֵיתוֹ, גִּרְשׁוּ אוֹתוֹ כְּמוֹ כֶּלֶב כְּאִילוֹ לֹא מְכִירִים אוֹתוֹ. הִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לְפָנֵי הַחֲבֵרִים בְּאִמְרוֹ לְהֵם כְּמָה טוֹבוֹת עֲשִׂיתִי לָכֵם וְזֶה תְּגַמּוּלִי? בִּינְתִיִּים הִגִּיעַ יוֹם הַשְּׁנָה שֶׁל מוֹת אָבִיו וְהוּא הִיא קְרוּעַ וּבְלוּעַ וּבְלִילוֹת הִיא יֵשֵׁן בְּבֵתִי כְּנִסְיוֹת, וּפְתָאוֹם קָרָא אוֹתוֹ קֶצֶן הָעִיר וְאִמְרֵי לוֹ תִּדַע שְׁמַחְרֵתִיִּים יוֹם הַשְּׁנָה שֶׁל מוֹת אֲבִיךָ וְיֵשׁ לְךָ רִשׁוֹת לְבוֹא לְקַבֵּל הַמִּפְתָּחוֹת לְהִיכַנְס וְתִקַּח מָה שֶׁאֲתָה רוֹצֵה בְּזְמַן שֶׁל שֵׁשׁ שָׁעוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כְּשִׁשְׁמַעוּ הַקֶּצֶב וְהַחֲנוּנִי וּבַעַל הַמְּלוֹן וְכוֹלֵם שֶׁרָצוּ כֶּסֶף מִמֶּנּוּ הִתְנַפְּלוּ עֲלָיו מִי בְּסַכִּינִים וּמִי בְּמַקְלוֹת בִּידָם וְאִמְרוּ לוֹ אֲנִי מַחְכִּים עַל יַד הַדֶּלֶת שֶׁתִּכְנַס וְאִם לֹא תִשְׁלַם גּוֹפֵךְ יִהְיֶה לְגוֹזֵרִים. כְּמַעַט רָצוּ לְהִרְגוֹ עַל הַמְּקוֹם קוֹדֵם שִׁיכְנַס. רָאָה אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא בְּסַכְנָה בְּאִמְתָּ וּבְרַעְדָה גְּדוֹלָה פִּתַּח אֶת הַדֶּלֶת הָרֵאשׁוֹנָה, וְרָאָה אֶת הַגֵּן שֶׁהִיא מְכִיר בְּכִנְסוֹתוֹ וְשֵׁם חוֹרְבָן גְּדוֹל הִתְחִיל לְבַכּוֹת וְאִמְרֵי אוֹי וְאָבִיו לוֹ זֶהוּ פְּלִטְנֵנוּ שֶׁל אָבִיא? פִּתַּח הַדֶּלֶת הַשְּׁנִיָּה וְרָאָה בֵּית רִיק לְגַמְרֵי מֵלֵא קוֹרֵי עֵכָבִישׁ מְכֹל הַצְּדָדִים. אִמְרֵי בְּלָבוֹ יִכְנַס בְּחֹדֵר הַשְּׁנִי אוֹלֵי נִשְׁאֵר שְׁמָה אִיזָה סְפָרִים יִקְרִים שֶׁאֲבָא הִיא לוֹמֵד בְּהֵם כְּדִי לְמַכּוֹר וְלֹא מִצָּא מְאוּמָה רַק רָאָה פְּלֵא שֶׁמְכַתֵּב אֶחָד תְּלוּי, לָקַח אֶת הַמְּכַתֵּב וְקָרָא בוֹ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, "יְדַעְתִּי בְּנֵי יְדַעְתִּי שֶׁתְּבוּאָה בְּיוֹם כִּזֶּה שְׁמַחְכִּים עַל יַד הַדֶּלֶת בְּחוּץ לְהִרְגֵךְ בְּמִיתָה מְשׁוֹנָה וְלָכֵן עֲצָתִי שֶׁתַּעֲלֶה לְמַעֲלָה בְּחֹדֵר פְּלוֹנִי שֵׁם מוֹכֵן גְּרָדוּם עִם כֶּסֶף כְּדֹאֵי לְךָ שֶׁתַּעֲלֶה עַל הַכֶּסֶף, תִּכְנִס צוֹאֲרֵךְ תַּחַת הַחֲבֵל תְּדַחֵק הַכֶּסֶף וְתִשְׁאֵר תְּלוּי שְׁמָה לְפָחוֹת תְּמוֹת בְּצַנְעָה תוֹךְ הַחֹדֵר וְלֹא תְּמוֹת לְגוֹזֵרִים בְּמִיתָה מְשׁוֹנָה תַּחַת יַד הָאֲכֹזְרִים הָאֵלֶּה". כִּיּוֹן שֶׁקָּרָא אֶת הַמְּכַתֵּב יָדַע שֶׁזֶה נִכּוֹן, הַחֲלִיט בְּדַעְתּוֹ לְמוֹת בְּצַנְעָה וְלֹא בְּפְרָהֲסִיא. עָלָה לְמַעֲלָה וְרָאָה חֲבֵל הַתְּלִיָּה מוֹכֵן וְעַל הַכֶּסֶף עוֹד מְכַתֵּב. קָרָא אֶת הַמְּכַתֵּב, וְשֵׁם הִיא כְּתוּב סֵדֵר הוּיְדוּי בְּאוֹרֵךְ עַל שֶׁלֵּא שְׁמַע לְקוֹל אָבִיו הִתְחִיל לְרַדֵּת מַעֲיִנּוֹ דְּמַעוֹת כְּמִים וְאִמְרֵי אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, כִּסְדֵר א"ב, וּבְאַחֲרוֹנָה יְהִי רַצוֹן שְׁמִיתָנוּ תְּהִיָּה כְּפִרְתּוֹ עַל כֹּל הָעֵבֵרוֹת שֶׁעִשָּׂה. אָבִיו מַחֵל לוֹ מִחִילָה גְּמוּרָה וְגַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְחוֹל לוֹ, הַכְּנִיס צוֹאֲרוֹ בְּחֲבֵל בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה דְּחַף אֶת הַכֶּסֶף, פְּתָאוֹם נִפְלָה הַתְּקָרָה מַעֲלָיו שֶׁהִיתָה עֲשׂוּיָה מְגַבֵּס וְשַׁעֲלִיָּה הִיא תְּלוּי הַחֲבֵל. הַחֲבֵל נִפֵּל עַל הָרִצְפָה וְאִיתוֹ עוֹד מְכַתֵּב שֶׁנִּפֵּל מִהַתְּקָרָה, הִיא כְּתוּב שֵׁם: בְּנֵי הִיקָר כִּיּוֹן שֶׁקְּבַלְתָּ הַמּוֹת בְּשִׂמְחָה בּוֹדָאֵי אֲתָה מִתְחַרֵּט עַל כֹּל מָה שֶׁעֲשִׂיתָ וְלָכֵן אֲנִי מְצוּוֹה אוֹתֵךְ שֶׁתְּחַזְרוֹר בְּתִשׁוּבָה וְתַחֲיָה וְלֹא תְּמוֹת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב כִּי לֹא יַחְפוּץ בְּמוֹת הַמֵּת וְכוּ', תִּדַע בְּנֵי שְׁבִינָה בְּקֶרֶן זוּיַת פְּלוֹנִיָּת שֵׁם תִּפְתַּח וְתִרְאֶה טְמוֹן כֹּל הָעוֹשֵׂר שְׁלִי. מִזֵּה תִשְׁלַם כֹּל הַחוֹבוֹת וְתִתְעַשֵּׂר, תִּיקַח לְךָ אִישָׁה וְתִכְרִי אֶת אֲבִיךָ וְתִלְךָ בְּאוֹתָהּ הַדֶּרֶךְ שֶׁרָאִיתָ בְּעֵינֶיךָ אֵיךְ הֵייתִי מִתְנַהֵג עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעַם הַבְּרִיּוֹת. הַבְּחוֹר הַזֶּה נִהְיָה כְּבָרִיָּה חֲדָשָׁה רָץ עַל הַגִּינָה וּמִצָּא אֶת כֹּל מָה שֶׁכְּתוּב בְּמַכְתָּב וְהִבִּין חֲכַמְתּוֹ שֶׁל אָבִיו שֶׁלֹּא נִתֵּן לוֹ לְמוֹת אִזִּי יָדַע מִי הֵמָּה הַחֲבֵרִים שֶׁהִיוּ לוֹ וּבְאִיזָה דֶּרֶךְ הִלֵּךְ וּבְאִמְתָּ חָזַר לְמוֹטֵב וְחָזַר לְאִיתְנוֹ הָרֵאשׁוֹן כְּמוֹ אָבִיו וְלֹא הִבִּינוּ הַבְּרִיּוֹת מָה קָרָה לוֹ שֶׁחָזַר מִקְּצָה אֶל הַקְּצָה וְגַם הוּא נִהְיָה אֶחָד מְנִכְבְּדֵי הָעִיר.